

AZ ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZKAMARA

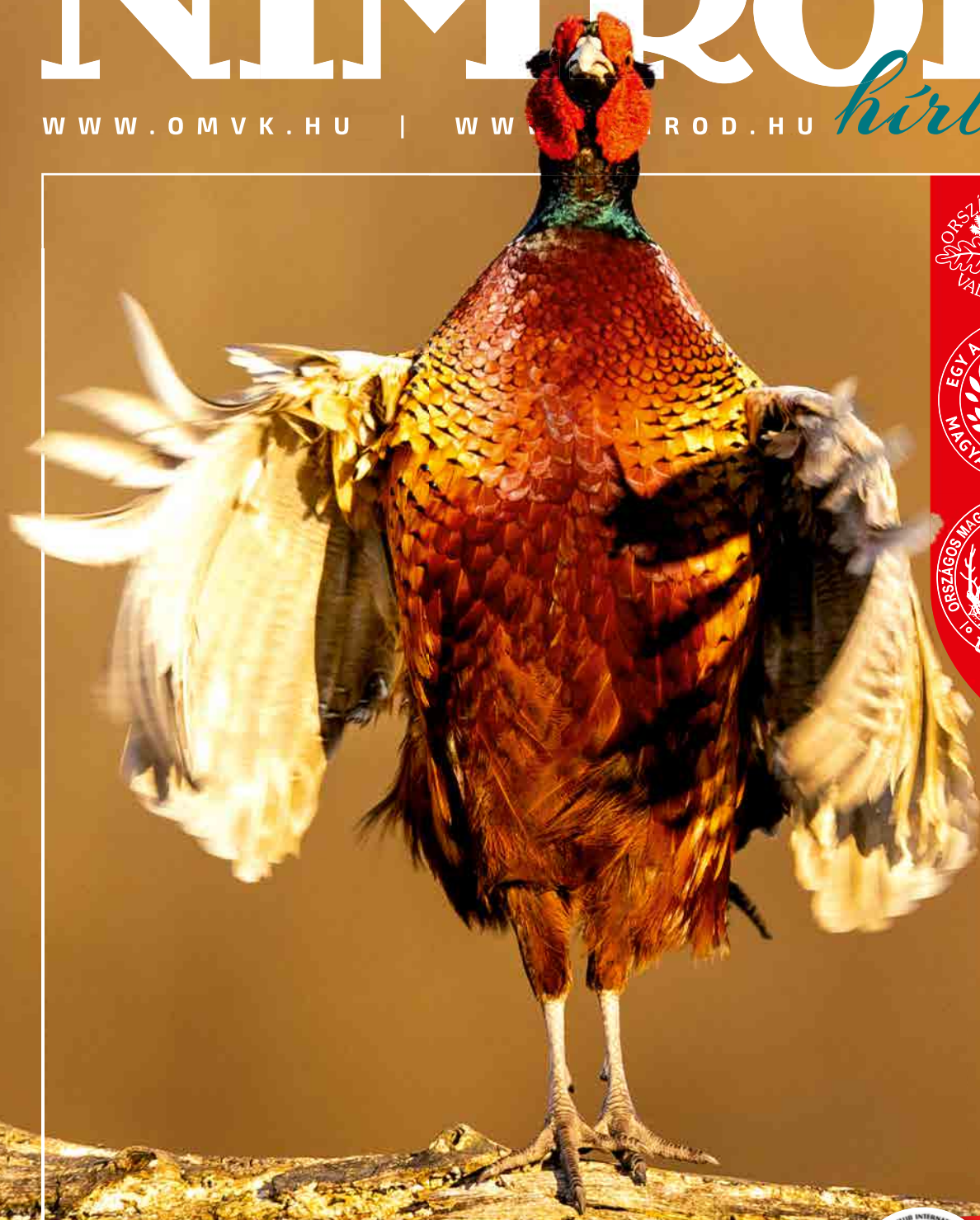
2021.
JÚNIUS

NIMRÓD

WWW.OMVK.HU

| WWW.NIMROD.HU

hírlevele

6 OLDALAS
SAFARI
MELLÉKLET!

2021 – A VADÁSZATI
ÉS TERMÉSZETI VILÁGKIÁLLÍTÁS ÉVE

ÉRTÉK | HŰSÉG | SZENVEDÉLY

Bross Péter, az Országos Magyar Méhészeti Egyesület elnöke, Jámor László, a vadászkamara elnöke és dr. Halmos Gergő, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület ügyvezető igazgatója közös állásfoglalást írtak alá

Együtt egy élhetőbb agrárkörnyezetért

MÉHES DÓRA

A KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA (KAP) AGRÁRTÁMOGATÁSI RENDSZERÉNEK ELŐZŐ FEJEZETE LEZÁRUL, A KÖVETKEZŐ 2021–2027-ES IDŐSZAK STRATÉGIAI TERVEZÉSE ZAJLIK ÉPPEN. A FORMÁLÓDÓ ÚJ RENDSZER PEDIG AZ APRÓVAD (ÉS AZ ŐZ), SŐT A MEZŐGAZDASÁGBAN ÉLŐ NÖVÉNY- ÉS ÁLLATVILÁG ÉLETÉT ALAPJAIBAN HATÁROZZA MAJD MEG. LÁSSUK, HOGYAN!

Miközben a korábban megszokott vadászati, vadgazdálkodási rendszerünk jelentősen átrendeződik (gondoljunk csak a vendégkör változásaira az elmúlt egy évben vagy az afrikai sertéspestis következményeire), és a világkiállítás évét éljük, más, rendkívül jelentős, az ágazatot érintő események is zajlanak. A hazai mezőgazdaság egyik lábát jelentő agrártámogatások a korábban megismert formájukban lezárulnak. A 2021–2027 közötti időszakra vonatkozó pályázati rendszer újratervezése jelenleg is zajló folyamat. A későbbiekben megjelenő kiírás a támogatási rendszer felépítésén keresztül pedig hatással lesz hazánk területének, ezzel pedig az élővilágának nagyobbik részére is, hiszen leginkább a mezőgazdasági művelés módja, intenzitása határozza meg az érintett élőhelyeken az élővilág létfeltételeit.

A területalapú támogatások az agrárágazat számára gazdasági értelemben kedvezőek, de magukban rejtik a sokunk által tapasztalt élőhelyvesztést, a szegélyek, fasorok eltűnését, az akár helyrajzi számmal rendelkező dűlőutak beszántását, megszüntetését. Pedig a természeti sokféleség megőrzésének, az apróvadfajokkal való gazdálkodásnak, a beporzó és a mezőgazdaság számára hasznos más rovarok túlélésé-

nek kulcsa éppen az a mozaikosság lenne, ami így elvész a rendszerből.

Az elmúlt évek tendenciái is rendkívül aggasztóak. Gondoljunk csak bele, a mezőgazdasági élőhelyeken a biodiverzitás 30 százalékkal csökkent 15 év alatt. Apróvadfajaink állományai a hosszú távú tendenciákat nézve vészesen fogyatkoznak, a szürke fogoly állománya jelenleg a hatvan évvel ezelőttinek a tizedét sem éri el. A mezőgazdasági termelés egyik alapját szolgáló, vadon élő és házasított beporzó rovarfajok állományai 30 év alatt 75 százalékkal csökkentek. Európa egészének mezőgazdasági élőhelyei veszélyben vannak. Nemzetközi szakvélemények arra is rámutattak, hogy az egybecsengő, negatív folyamatokat sajnos a zöld agrárpolitikai támogatások megállítani sem tudták, nemhogy visszafordítani. A fenti negatív folyamatok annak ellenére mentek végbe, hogy többletforrás is igénybe vehető volt a „zöld teljesítményt” nyújtó környezeti elemek megvalósítására, például a zöldítésen vagy az agrár-környezetgazdálkodás támogatásain keresztül.

Felismerve ezt a rendkívül összetett problémakört, a vadászkamara természetvédelmi és erdészeti szakbizottsága elébe ment a ma is zajló eseményeknek, s a megalapozó munkák után, 2020 szeptemberében, szakmai konferen-

A korábbi időszak mezőgazdasági gyakorlata az agrártáj élővilágának leromlását hozta magával, ezért nagy a felelősségünk a következő támogatási időszak küszöbén

meglátásaira is. Az együttműködés e formáját rendkívül hasznosnak tartjuk, és ezúton is köszönjük ennek lehetőségét, hiszen a közösen kialakított rendszer a vadgazdálkodó és a mezőgazdász együttműködését is segíthet megalapozni.

Bár még nem alakult ki a KAP pályázati kiírásának végleges feltételrendszere, az már most látszik, hogy hozzávetőlegesen a korábbi pénzügyi források háromszorosa áll majd rendelkezésre. A magasabb összeg azonban nem csak lehetőség, de felelősség is. A korábbi időszak (támogatott) mezőgazdasági gyakorlata az agrártáj élővilágának leromlását hozta magával, ezért ha valamikor, most különösen nagy a felelősségünk is a következő, hétéves támogatási időszak küszöbén. Ez a felelősség az egyéni gazdálkodó szintjén is megjelenik, hiszen az általa meghozott döntés az alapja mindazon agrotechnikai beavatkozásoknak, melyek kifejtik a hatásukat a mezőgazdasági területen megtalálható élővilág összességére.

A megkezdett munka neheze mégis a pályázati rendszer kiírása után következik majd, hiszen meg kell ismertetnünk a gazdálkodókat a számukra elérhető lehetőségekkel, érdekeltté kell tennünk az agrárium szereplőit a közös céljaink eléréséhez. Utóbbi, mint láthattuk, egyrészt speciális szaktudást, gépeket igényelhet, emellett a könnyen elérhető, intenzív rendszerekkel szemben is versenyképessé, egyúttal vonzóvá kell tennünk ezeket a számunkra fontos elemeket.

Az azonban már most biztosnak tűnik, hogy csak akkor érhetünk el érdemi változást, ha az összes ágazati szereplő összefogásával és előremutató, közös munkájával olyan beavatkozások valósulhatnak meg, amelyek valóban a mezőgazdasági területek biodiverzitását szolgálják. Az előttünk álló munkát minden résztvevő egyéni felelősségérzete és tenni akarása tudja arra a szintre emelni, mely szükséges ahhoz, hogy hazánk területének több mint kétharmadán ne veszítsük tovább természeti értékeinket.

Hajdu Márk
vadgazdálkodási főmunkatárs

cia keretében tárta fel a problémakör meghatározó pontjait. Ezt követően állhatott fel az a szakértői munkacsoport, amelynek tagjai között szerepelnek a legnagyobb hazai vadbiológiai kutatóműhelyek, az Agrárminisztérium, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) szakemberei, akik nap mint nap a konferencián megismert problémákkal találkoznak a munkájuk során.

Az MME-vel és az Országos Magyar Méhészeti Egyesülettel közös szakmai álláspont kialakítására is sor került, amely az agrártáj természeti értékeinek megőrzéséhez nélkülözhetetlen alapelveket, szükséges lépéseket tartalmazza. Ennek a megállapodásnak a lényegi elemeit az Agrárminisztérium döntéshozóihoz is eljuttattuk.

Az állandó élőhelyi foltok (csenderesek, tanyahelyek, erdőfoltok, gyepek) és az ezeket összekötő vonalas létesítmények, mint a fa-

sorok, cserjesávok, vadfőldsávok, füves utak környezeti teljesítménye szükséges a mezőgazdasági élőhelyek természeti sokféleségének megőrzése céljából. Ezek a hosszú távon megmaradó, mozaikos élőhelyet biztosító elemek csökkentett vegyszerhasználattal, szabályozott kaszálással és sok egyéb, művelési ághoz kapcsolódó specifikus elemmel kiegészítve jelenthetnék az érdemi előrelépést. Mint korábban említettük, a támogatási rendszer stratégiai tervezése még nem zárult le, ezért még nem tudunk beszámolni arról, mely beavatkozások lesznek kötelező érvényűek, és melyek kerülnek a választható, egyben többletforrást jelentő kategóriába. Alapvető célunk természetesen a kötelező elemek között megjelentetni az említett beavatkozások lehető legnagyobb részét. Az intenzív mezőgazdasági rendszer gyakorlatilag teljes technológiai sora „házhoz megy” a

mezőgazdasági cégek ügynökei által.

A jövő kihívása abban rejlik, hogy a kényelmesebb módon megvalósítható rendszerrel hogyan tudják felvenni a versenyt a sokszor nagyobb szaktudást, precízebb gazdálkodást igénylő, várhatóan részben a választható előírások közé sorolandó zöld beavatkozások.

Szerencsére a megkezdett munkát segítik az Európai Unió alapvető törekvései is. A EU Biodiverzitás Stratégiája, a „Termőföldtől az asztalig” Stratégia és néhány hasonló törekvés várhatóan minden tagállamra nézve kötelező érvényű lesz, így – reményeink szerint – a természet érdekében végbemenő változások anélkül is szükségszerűen bekövetkeznek, hogy azért bármilyen szervezetnek ki kellene állnia.

Jelenleg is folyik a támogatási rendszer stratégiai tervezése. A munkában az Agrárminisztérium számíthat a vadászkamara szakvéleményére,

Hagyományok tisztelete a megújulás jegyében

AZ ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZKAMARÁNAK Kiemelt feladatai közé tartozik a természetvédelem, a mező- és erdőgazdálkodás érdekeivel összhangban az intenzív és eredményes vadgazdálkodás, valamint a vadászat elősegítése és fejlesztése, így a jövő nemzedékének szakmai képzése, annak elősegítése is.

Színes és megújult, de a hagyományokhoz méltó széles képzési paletta áll rendelkezésre az ország két kiemelt, az erdőgazdálkodás, vadgazdálkodás, környezet- és természetvédelem területeinek oktatásával foglalkozó egyetemén, amelyekkel a vadászkamara is igyekszik a szoros együttműködés fenntartására a fenti célok még hatékonyabb elérése érdekében.

A HŰSÉG VÁROSÁBAN

A Soproni Egyetem átalakulási folyamata hivatalosan 2020. augusztus 1-jén vette kezdetét, ettől a naptól lett fenntartó a Soproni Egyetemért Alapítvány. Az átalakulás több lépcsőben ment végbe. Az egyetem fenntartójaként működő alapítvány 2021. január 1-jétől vette át a Tanulmányi Erdőgazdaság Zrt. (TAEG Zrt.) tulajdoni jogait. Az egyetem és a TAEG Zrt. fenntartói átvétele után 2021. február 1-jétől lett a Soproni Egyetem egyik szervezeti egysége az Erdészeti Tudományos Intézet (ERTI), mely a karokra jellemző önállósággal bír az egyetemen belül.

A Soproni Egyetemen a továbbiakban is 4 kar keretében folyik oktatási tevékenység, ebben nem történt változás. Az erdőgazdálkodás, vadgazdálkodás, környezet- és természet-

védelem oktatásában meghatározó szerepet játszó Erdőmérnöki Kar életében is fontos változások történtek. A korábbi szervezeti struktúra átalakításával hatékonyabb, feladatközpontú intézeti szervezet jött létre a karon. Ennek keretében a korábbi 9 intézetből a tématerületeknek megfelelően 4 jött létre. A vadgazdálkodás és vadbiológia tárgyainak oktatására Vadgazdálkodási és Vadbiológiai Intézet alakult, a korábbi oktatói gárda maradéktalan megőrzésével. Az intézet vezetésére (5 éves időtartamra) dr. Jánoska Ferenc egyetemi docens kapott megbízást.

Az intézet a korábbi időszakhoz hasonlóan felelőse a BSc és MSc vadgazdamérnök-képzésnek, alapítója és gesztora a posztgraduális vadgazdálkodási igazgatási szaknak. A karon működő doktori iskola vadgazdálkodási doktori programot kínál a tudományos munka iránt érdeklődőknek. A kutatásban és az oktatásban is számítanak az ERTI munkatársaira.

A TAEG Zrt. vezetésére az intézet munkatársa, dr. Sándor Gyula kapott megbízást a fenntartótól. Személye garancia arra, hogy az erdőgazdaság a gyakorlati képzés terén új lehetőségeket kínál nemcsak az erdőmérnöki, hanem a vadgazdamérnöki képzés számára is. Az erdőgazdaság által kezelt vadászterületek az egyes tantárgyakhoz kötött gyakorlatok, illetve a mintatantervben szereplő egyhetes félévközi gyakorlatok számára is helyszínt kínálnak. A hamarosan megnyíló Erdő Háza Ökocentrum és Vadaspark a zárt téri vadgazdálkodás gyakorlati helyszíne lesz mind a nagyvad, mind az apróvad zárt téri tartása és tenyésztése terén. A Bencze Lajos Egyetemi Vadásztársaság tagjai számára a TAEG Zrt. a továbbiakban is lehetőséget nyújt a vadászat gyakorlására.

Sopron Ausztria közelsége miatt számos lehetőséget kínál, széles kulturális kínálatára elég talán a VOLT-fesztivál jelenlétét említeni. A Soproni Egyetem s benne az Erdőmérnöki Kar közismerten a családis és hallgatóbarát egyetemek közé tartozik. Minden elsőéves hallgató kap kollégiumi elhelyezést. A sok évszázados diák hagyományok által éltetett közösségek senkit nem hagynak egyedül tanulmányaik során, itt az oktatók név szerint ismerik a hallgatókat, segítenek gondjaik-bajaik megoldásában.

ÉKÖZBEN AZ ORSZÁG MÁS PONTJAIN...

A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) kialakítása több lépcsőben történt meg. Előbb, még 2020. július 31-én, a jogelőd Szent István Egyetemből kivált az Ybl Miklós Építéstudományi Kar, és beolvadt az egyetembe az Eszterházy Károly Egyetem Gyöngyösi Károly Róbert Campusa, valamint a Pannon Egyetem Georgikon Kara. Augusztus elsején pedig egyesült a Szent István Egyetem és a Kaposvári Egyetem. A következő lépésben az Országgyűlés által elfogadott 2020. évi CXLII. és 2020. évi CXLIX. törvény értelmében 2021. február 1-jén megalakult a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, az intézmény fenntartója pedig a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetemért Alapítvány. Ezzel egy időben az intézményhez csatlakozott a Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ 11 kutatóintézete és gazdasági társaságai, valamint a Debreceni Egyetem Agrár Kutatóintézete és Tangazdaság Karcagi Kutatóintézete. A Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) így nem csupán egy oktatási intézmény lett, hanem az ágazat tudományos, gyakorlati és innovációs központjává vált.

A MATE öt campuson (Károly Róbert Campus – Gyöngyös; Budai Campus; Georgikon Campus – Keszthely; Kaposvári Campus; Szent István Campus – Gödöllő), 21 intézetben folytatja oktatási tevékenységét.

A Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet meghatározó szakjai (vadgazdamérnök alap- és mesterszak, wildlife management engineering BSc és Msc, természetvédelmi mérnök alap- és mesterszak, vadgazdálkodási igazgatási szakirányú továbbképzés és a szakképzett méhészszerelő szakirányú továbbképzés) az egyetem gödöllői, gyöngyösi, kaposvári és keszthelyi képzési helyein folynak. A zoológia, valamint az alapozó jellegű vadgazdálkodási és természetvédelmi ismeretek oktatásával az intézet a MATE minden képzési helyén szolgálatot szakterületi tárgyakat. A Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet az ország legnagyobb, ilyen témájú felsőfokú képzést folytató oktató-/kutatóhelye. A hallgatók mindkét szakterületen alap- és mesterszakon is folytathatják tanulmányaikat, és a MATE

Színes és megújult, de a hagyományokhoz méltó széles képzési paletta áll rendelkezésre az ország két egyetemén

doktori iskoláiban a doktorképzésbe is bekapcsolódhatnak.

Az összesen 42 kolléga 5

tanszéken és a rövidesen önálló szervezeti egységként működő Országos Vadgazdálkodási Adattárban látja el feladatait. A szervezeti egységek a következők: Természetvédelmi és Tájjgazdálkodási Tanszék; Állattani és Ökológiai Tanszék; Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék (mindhárom a Szent István Campuson); Természetvédelmi Biológia Tanszék (Georgikon Campus); Természetmegőrzési Tanszék (Kaposvári Campus), valamint az Országos Vadgazdálkodási Adattár (Szent István Campus). Az intézet megbízott igazgatója prof. dr. Heltai Miklós, a Magyar Tudományos Akadémia doktora.

A vadgazdálkodási képzések központja az intézeten belül a Vadbiológiai és Vadgazdálkodási Tanszék, prof. dr. Csányi Sándor egyetemi tanár vezetésével. A vadgazdálkodási képzések a jövőben a MATE keretein belül csak itt, ezen a tanszéken, a Szent István Campuson lesznek elérhetőek. A kutatás iránt érdeklődő hallgatók

pedig az Állat-biotechnológiai és Állattudományi Doktori Iskola vadbiológia alprogramjában végezhetik doktori tanulmányaikat. Az idén megkezdődő eszköz- és infrastrukturális fejlesztések és beruházások garantálják, hogy ezt a jövőben is a kor színvonalának megfelelő körülmények között tehetik meg ugyanúgy, mint az alap- és mesterszakon, a nappali és levelező, valamint az angol nyelvű képzések hallgatói. Ez utóbbinak köszönhetően a Gödöllőre járó hallgatók igazi nemzetközi, pezsgő környezetbe kerülnek. Tanulmányaik alatt így kapcsolatokat építhetnek ázsiai, afrikai, közép- és dél-amerikai, valamint a legkülönbözőbb európai országokból származó hallgatókkal, és a széles körű ösztöndíjprogramoknak köszönhetően részképzésre vagy gyakorlatra maguk is kijuthatnak külföldre.

A Soproni Egyetem és a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem együttműködésre törekszik a vadgazdálkodási és természetvédelmi oktatás és kutatás területén. A két illetékes intézetigazgató által kidolgozott együttműködési megállapodás már csak a rektorok aláírására vár, melyre hamarosan sor kerülhet.

**Dr. Heltai Miklós intézetigazgató (MATE),
Dr. Jánoska Ferenc egyetemi docens (SoE)**

A korszerűség útján

AZ „ISMERD MEG A VADÁSZOKAT” PROGRAM KERETÉBEN LÉTREHOZOTT MEGYEI LÁTOGATÓKÖZPONTOK BEMUTATÁSÁNAK KÖVETKEZŐ ÁLLOMÁSA FEJÉR MEGYE. MÉHES LAJOSSAL, AZ ORSZÁGOS MAGYAR VADÁSZKAMARA FEJÉR MEGYEI TERÜLETI SZERVEZETÉNEK ELNÖKÉVEL BESZÉLGETTÜNK.

– 2019 decemberében adták át a megyei oktatási központot...

– Fejér megyében valósulhatott meg az országban elsőként az oktatási központ, melynek létrehozása már régóta tervben volt, ezért is örültünk nagyon a pályázati lehetőségnek, miáltal 50 százalékos központi kamarai támogatással vásárolhattuk meg az új ingatlant. Az épület – mely Székesfehérvár központjában, jól

megközelíthető helyen található –, nem csupán a területi szervezet székházaként funkcionál, hanem itt működik a megyei vadászati iskola, és a vadászvizsgákat is helyben bonyolítjuk le, valamint itt alakítottuk ki az oktatási központunkat is.

– Mivel várják a látogatókat?

– A mai kor technológiájának a legmagasabb szintű rendszerét építettük ki annak érdekében,

hogy a gyermekek élményszerűen juthassanak hozzá az ismeretekhez. A kiállítás interaktív, a diákok sok tárgyat kézbe vehetnek, ezenkívül érintőképernyős monitorok teszik élvezetessé a tanulást, de rendkívül nagy népszerűségnek örvend a szimulációs lövészet is. A modern világítástechnika segítségével – a különböző napszakok fényviszonyait imitálva – eltérő világítási effektusokat hozunk létre, így a vendégek akár napfelkeltében vagy szürkületben is megcsodálhatják az erdőből előlépdelő szarvasbikát. Nagyszabású trófeakiállítással is várjuk az érkezőket, hazánk állat- és növényvilágát pedig Lengyel Imre preparátor látványos diorámáin keresztül mutatjuk be. A 120 négyzetméteres kiállítótérben megtalálható az összes magyarországi vadászható vadfaj preparátuma. Prihoda Judit festőművész élethű alkotásai teszik teljessé az élményt. A korszerű műszaki megoldások az „Egy a Természettel” Nonprofit Kft. támogatásával készültek, és a kiállítási tárgyak egy részét is e forrásból szereztük be, de a megyei vadászok is számos eszközt, illetve trófeát bocsátottak rendelkezésünkre.

– Milyen célokat tűztek ki, amikor az oktatási központ gondolata megfogalmazódott?

– A fő célunk már a kezdetektől az volt, hogy a központ nagy látogatottsággal, folyamatosan működjön annak érdekében, hogy minél szélesebb körben megismertethessük a gyermekekkel és a laikus felnőttekkel a tevékenységünket, és az ismeretterjesztés révén javítsunk a vadászat társadalmi megítélésén. Itt jegyzem meg, hogy az „Ismerd meg a vadászokat” programsorozat jegyében az oktatási központ létrehozása előtt is igyekeztünk kivenni a részünket a környezeti nevelésből, ezért négy

általános iskolában a környezetvédelmi órák keretében előadásokat tartottunk a diákoknak. A korszerű és jól felszerelt oktatási központ további lehetőségeket teremtett a környezeti nevelés terén. Az intézmény – igény szerint akár szakvezetéssel is – mindenki számára nyitva áll. Kihelyezett környezetórák megtartására is van mód, mivel 25 gyermek kényelmesen elfér az oktatóteremben, és tapasztalataink szerint a környékbeli iskolák örömmel élnek a lehetőséggel. Nem csak gyermekcsoportokra, hanem családokra is számítunk, célközönségünk tehát széles, ezért az ismeretanyagot úgy állítottuk össze, hogy mindenki megtalálhatja a korának és a szakmai felkészültségének megfelelő információkat. Nem titkolt célunk az sem, hogy

a fiatalok érdeklődését felkeltjük a természetközeli szakmák iránt. Túl a fentiekén, a szakma képviselőit is szeretettel várjuk, hiszen különböző fórumokat is tervezünk, ahol a szakemberek tapasztalatokat cserélhetnek, valamint új ismereteket oszthatnak meg egymással, illetve rendszeresen szeretnénk vendéglőadókat is meghívni.

– Mik az elmúlt időszak tapasztalatai?

– Nagyon jók a visszajelzések a pedagógusok felől is, de az egyik legnagyobb elismerés kétségtelenül az volt számomra, amikor egy szülő hívott föl gyermeke látogatásának másnapján, hogy megköszönje a programot, mert kisfia élvezettel mesélt róla otthon, és nagy hatást gyakoroltak rá a látottak. A gyermekeken keresztül tehát a szülőkhöz is eljuthatunk. Gyakran szembesülök ugyanis azzal, hogy a felnőttek meglehetősen tájékozatlanok a vadászat lényegét illetően. Azt gondolom, hogy az elmúlt 20–30 évben mi, vadászok túlzottan bezárkóztunk, és nem voltunk elég nyitottak a

Fő cél volt, hogy minél szélesebb körben megismertethessük a gyermekekkel és a laikus felnőttekkel a tevékenységünket...

civil társadalmi réteg felé. A látogatóközpontokkal tehát egy régi adósságunkat törlesztjük a nagyközönség felé.

– **A fentiek tükrében mit üzenne a jövő nemzedékének?**

– Okuljanak a példánkból, és vigyázzanak a természeti kincseinkre, mint ahogy mi vagy az elődeink tettük. Járjanak nyitott szemmel, és ne csak nézzenek, hanem lássanak is! Vegyék észre azokat a hétköznapi dolgokat, amelyek körülveszik őket, és találják meg az apró szépségeket, legyen akár az egy pici kis virág. Bevallom, egy ideje jómagam is más szemmel nézem a világot, és meglelt emberként is képes vagyok rácsodálkozni a természet csodáira. Még nem késő, és ha elkezdjük a szemléletváltást, a most felnövő generáció már ebben a szellemben neveli gyermekeit. Így nem csupán egy egészségesebb bolygót hagyunk örökölni az utóknak, hanem a fenntarthatóság szemléletét is.

Vízi Edit

Vadászkutya-vezetők képzése Békés megyében

© SZIGETI EDIT

A VADÁSZKUTYÁK-VEZETŐINEK BÉKÉS MEGYÉBEN TÖRTÉNŐ KÉPZÉSÉNEK FELADATÁT 2013-BAN KAPTUK. A MUNKA GYORSAN BESZIPPANTOTT BENNÜNKET, HISZEN A MEGYEI VADÁSZKUTYÁS KULTÚRA SZINTJÉNEK FELEMELÉSE VOLT A TERVÜNK. AZ AKKORI TAPASZTALATAINK LEHANGOLÓAK VOLTAK: TÖRZSKÖNYVEZETT, TISZTA VÉRŰ ÁLLOMÁNY CSAK NYOMOKBAN VOLT FELLEMLHETŐ, AZONBAN JOBB HÍJÁN EZZEL KELLETT DOLGOZNUNK.

A vadászati alkalmassági vizsgára (VAV) nevezett kutyások ismeretei alig voltak mérhetőek, ahogyan a kutyáké is, ezt azonban nekik felróni nem lehetett. Az első, amit tenni kellett: képezni az embereket!

Vizslavezető tanfolyamokat szerveztünk és tartottunk, évente mintegy 40–50-et, több különböző megyei helyszínen, ami már nyolc esztendeje folyamatosan működik. Akkor a részvételi adatok meglepőek voltak, hétvégenként 40–50 kutyás vadász jelent meg a

foglalkozásokon, de volt, amikor 70! Rengeteg munkával töltött hétvége következett. A figyelem a tanfolyamaink iránt nem csökkent, sőt már a környező megyékből is megjelentek olyan vadászok, akik meg akarták tanulni a vadászkutyázás „mikéntjét”. A foglalkozásoknak területet biztosító vadgazdálkodók is látták és elismerték a változást. A fejlődés lassú, de biztos volt.

Az érdeklődők legnagyobb része makacs elszántsággal elsajátította a vadászkutyázás alapjait, majd a szakirányú tudást is. A kutyáik hasonlóképpen. A gyakorlati, módszertani képzés rengeteg új ismeretanyagot adott a vezetőknek. A kutyákat vaddal és „puska alatt” gyakoroltattuk, ami a vadgazda segítsége és engedélye nélkül nem lehetséges. Zajlott a kutyák átformálása, és még valami más is: a kutyások közösségeket kezdtek alkotni, ismeretségek, barátságok alakultak ki. Ez jót tett és tesz a vadásztársadalomnak. Eljött az ősz, és megkezdődtek az első VAV-vizsgák. A jól felkészített kutyák eredményesen végeztek.

Következő feladatunk a sebzett nagyvad utánkeresésére felkészítő képzés volt, ami eddig szintén nem kapott kellő figyelmet. Tanfolyamot szerveztünk a téli hónapokban. Az érdeklődés eleinte mérsékelt volt, 5–8 kutyással indultunk. Később nőtt a létszámuk, és a látogatottságunk felment 15–20 kutyásra; de volt olyan év, hogy a

foglalkozások összes látogatójának száma elérte az 50 főt. A vadászkutyás „kemény mag” itt is kialakult. A rendszeresen megjelenők jelentős gyakorlati ismeretanyagot sajátítottak el az utánkeresés területén, a kutyáik hasonlóan.

Az alapos felkészítés elérte célját, a VAV-vizsgán a kutyák nagy része jól szerepelt. Ők már naponta szerepelnek a gyakorlati utánkeresésben. Világossá vált számunkra, hogy a felkészített ember képes alkotni, a felkészületlen pedig nem.

Újabb feladatunk a vadászkutyá-állomány minőségi javítását célozta. A meglévő ebállomány több generáción keresztül ellenőrizetlenül, véletlenszerűen lett „továbbfejlesztve”, ami súlyos problémát okozott. Szinte állandósult a kellő tulajdonságok hiánya, gyakori volt az idegrendszeri gyengeség. Ez akadályozta a kutyák vadászaton való használatát. Szükséges vis-

szatérni a tiszta vérben tenyésztett vonalakhoz. A szakmai napokon és a tanfolyamokon hirdettük ennek szükségességét. Aki új kutyát szerez be, tiszta vérűt vásároljon. Ez nem volt egyszerű, de a meggyőzés hatott. Vadászainkat segítve az új eb beszerzésében, felvettük a kapcsolatot a tenyésztőkkel, és tartjuk ma is. Megjelentek az első törzskönyvezett négy lábúak a tanfolyamokon, a vizsgákon és a vadászaton is. Megmutatkoztak az öröklött, értékes tulajdonságaik, mint a vadmegállás, apportkészség stb.

A tanfolyamaink iránt nem csökkent az érdeklődés, sőt már a környező megyékből is megjelentek olyan vadászok, akik meg akarták tanulni a vadászkutyázás „mikéntjét”

Az ilyen ebek beszerzése folyamatos, létszámuk folyamatosan növekszik. Elvégeztük a minősítésüket is, ami a tenyésztéshez szükséges, és megjelentek az országos versenyeken is, és az apróvad vadászatok szereplőivé váltak.

Nyolc év kitartó munkája eredményeként megjelent a tenyésztés! Elmondható, hogy a vizslák és vadászebek tenyésztése újra vizszakerült a vadászok kezébe. Telt-múlt az idő, és rendszeressé vált programjainkat évről évre megrendeztük, egyre nagyobb részvétel mellett: szakmai napokat, apróvadás vizslavezető-képzéseket, vadászkutya-bemutatókat, utánkereső-tanfolyamokat, VAV-vizsgákat, vadászkutyás versenyeket, előadásokat rendeztünk, évente 60–70 rendezvényt! Az érdeklődő kutyások száma lassan nőtt.

A vadászebek gondozása mellett egy másik feladatra is ráterelődött a figyelmünk. Az emberi tényező itt is megkerülhetetlen, és a fiatalítás kötelező. Sok fiatal vadászt szőlítettünk meg és fogadtunk magunk közé, és tanítottuk meg a szakmai fogásokra. Az utánpótlás nevelése is sikeresen folyik.

A 2020. évben a Békés megyei Dianák szakosztályának vezettünk apróvadás tanfolyamsorozatot. Ez eddig egyedülálló volt. 14 vadász-hölgy járta végig a kutyájával, és heten sikeres VAV-vizsgát is tettek. Rendezvényeink szervezése ma is folyamatos. Vadászkutyásaink és az új vadászebek száma egyre bővülő tendenciát mutat, egyre több fiatal felkészült vadászkutyás szakemberünk van. A jól felkészített ebek a vizsgák után munkába álltak az apróvad vadászaton és az utánkeresésben. Közöttük járva elmondható, hogy kitűnően teljesítenek. A vadgazdálkodók hamar hozzászoktak a minőségi munkához a vadászaton, és ebből a magas színvonalból most már nem engednek.

A beszámoló tanulsága, hogy nyolc év után a megyében a vadászkutyás kultúra megteremtése folyamatban van. Mindez nem jöhetett volna létre a vadászkamara megyei területi szervezete anyagi és erkölcsi támogatása nélkül.

Filozof Máté, Poroszlai Róbert, Vítális Mihály Békés megye

Újra nyitott kapukkal

A SZÉCHENYI ZSIGMOND VADÁSZATI MÚZEUM A KIALAKULT PANDÉMIÁS HELYZETBEN, A JÁRVÁNY MEGFÉKEZÉSE ÉRDEKÉBEN SAJNOS NEM FOGADHATOTT LÁTOGATÓKAT, AZONBAN A ZÁRT KAPUK MÖGÖTT NEM ÁLLT MEG A MUNKA. A MÚZEUM MUNKATÁRSAI AZ ONLINE TÉRBEN TARTOTTÁK A KAPCSOLATOT LÁTOGATÓINKKAL, ILLETVE ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSAINKAT IS FOLYAMATOSAN MEGÚJÍTOTTUK.

Annak érdekében, hogy a Vadászati Múzeum méltó helyszínt tudjon nyújtani az „Egy a Természettel” Vadászati és Természeti Világkiállítás programjainak, a szervező világkiállítási iroda támogatásával számos fejlesztést, illetve újítást tudtunk megvalósítani. Infokommunikációs élményelemeszközöket és hozzájuk kapcsolódó szoftvereket építettünk be a kiállításokba, ami így, együtt egyben kiállítási vezetőként is funkcionál. A látogató három szereplő közül választhat: Pitypang Aladár a gyerekeknek készült anyagot mutatja be; laikus látogató; illetve egy vadászember, aki elmélyültebb szakmai anyagokat nyújt az érdeklődőknek. Létrehoztunk egy tudástárat, ahol bővebb szakmai anyagok, interaktív játékok segítségével hozzuk közelebb a vadgazdálkodást és a vadászati hagyományokat látogatóinkhoz.

Egy vadászszalont, egy trófeatermet, illetve egy kifejezetten a vadászfegyvereket bemutató teremberendezést hoztak létre az emeleti szárnyban

Célunk, hogy mindenki a maga érdeklődési körének megfelelően ismerhesse meg ezt a páratlan szakmát.

Továbbá egy vadászszalont, egy trófeatermet, illetve egy kifejezetten a vadászfegyvereket bemutató teremberendezést hoztunk létre az emeleti szárnyban. Fekete Istvánra emlékezve pedig időszaki kiállítást készítettünk, ahol arra törekedtünk, hogy híres magyar íróink vadászlelkéit és kiemelkedő vadászati szakmai munkáját mutassuk be.

Elengedhetetlen a kortárs képzőművészek alkotásain keresztül a Kárpát-medence vadászati kultúrájának bemutatása. Ennek érdekében a Vadászati Kulturális Egyesület, illetve a Széchenyi Zsigmond Vadászati Múzeum együttműködési szándéknyilatkozat keretében vállalta közös időszaki kiállítások szervezését. Ehhez a múzeum egy termet biztosít, az egyesület pedig javaslatot

tesz a művészek és alkotásaik bemutatására, szakmailag koordinálja és szakértői tanácsokkal látja el a kiállításrendezést.

Az elmúlt időszakban több száz új tárgy került ki a kiállításaink tereibe, és további bővítésekkel készülünk. A kastély oldalkertjében vadon élő állatokat bemutató, izgalmas játszótérrel létesítettünk.

Múzeumpedagógiai programunk központi alakjához, Pitypang Aladárhoz kapcsolódóan ismeretterjesztő mesekönyvet adtunk ki, mely három nagy témát ölel fel: vadásztörténet; 12 hónap az erdőn; a vadász felszerelése és a vadászati módok. A mesekönyvben Ferenc Tamás egri festőművész illusztrációi keltik életre a múzeum munkatársai által írt történeteket.

Online felületeinken nyomon követhető a múzeumban folyó munka. A múzeum hivatalos Facebook-oldalán (www.facebook.com/vadaszatimuzeum.hatvan), illetve a YouTube-csatornán,

az Átalakítás alatt című videosorozatunk által, az érdeklődők betekintheznek a kulisszák mögé.

A múzeum kiemelt szerepet tölt be az ifjúság környezeti és vadászati nevelésében is. Mivel a járványhelyzet miatt az iskolai oktatás is megváltozott, így az oktatási-nevelési intézményeknek, családoknak is igyekszünk hasznos online-tartalmakat készíteni. Célunk a szerteágazó, egyrészt online-tananyag gyártása a diákoknak, tanároknak, kikapcsolódás biztosítása a családoknak, érdekességek, gasztrotippek bemutatása a felnőtteknek, továbbá a múzeumnak és üzemeteinek szélesebb körű megismertetése, újabb célközönség elérése. Ennek érdekében folytattuk a már tavasszal elindított sorozatainkat, illetve újakat is létrehoztunk. Az óvodásoknak és iskolásoknak az Okos percek videosorozatban aktualitásokat feldolgozva, tananyagba illeszthető tartalmat készítünk,

mint például milyen feladatai vannak tavasszal a vadásznak. A videókhoz online játékokat, feladatlapokat és kézműves foglalkozásokat készítünk a téma széles körű feldolgozása céljából.

A felnőtteknek szánt, Egy kérdés, egy válasz című videosorozat-

ban egy-egy érdekes témát mutatunk be egy percben. Emellett blogbejegyzések formájában mutatjuk be sorban múzeumunk névadójának, Széchenyi Zsigmondnak műveit. Az olvasás alatt gyűjtött élményeket kvizekkel dolgozzuk fel az érdeklődőkkel.

A Vadászképek című blogsorozatban olyan kiemelkedő képzőművészeket mutatunk be, akik a vadászat és a természet témájában alkottak.

Bízunk benne, hogy mihamarabb enyhítenek a járványügyi korlátozásokon, s így most – ennek a cikknek az írásakor – újra nyitott kapukkal várjuk látogatóinkat!

Kövessenek minket a közösségi média felületein (Facebook, YouTube, Instagram) és a múzeum honlapján (www.vadaszatimuzeum.hu)!

Széchenyi Zsigmond Vadászati Múzeum